

MEMORIA DE ACTIVIDADES 2016

---

fundación
GALICIA EUROPA

MEMORIA DE
ACTIVIDADES
2016

Edita
Fundación Galicia Europa

Textos e coordinación editorial
Fundación Galicia Europa

Deseño e maquetación
Europublic Comunicación

Rúa do Hórreo, 61.
15701 Santiago de Compostela

T. (+34) 981 541 012
santiago@fundaciongaliciaeuropa.eu

Rue de la Loi, 38-2º, bte. 2. 1040 Bruselas
bruselas@fundaciongaliciaeuropa.eu

Fundación Galicia Europa: achegando Europa e Galicia

A Fundación Galicia Europa (FGE) nace en 1988 coa misión de manter unha oficina galega en Bruxelas e promover o achegamento entre Galicia e Europa. Vinculada á Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE da Xunta de Galicia, conta con dúas oficinas, unha en Santiago de Compostela e outra en Bruxelas.

A Xunta aprobou en 2015 o Decreto 178/2015, do 26 novembro, polo que se regula a acción exterior da Comunidade Autónoma de Galicia, e que na súa disposición adicional primeira define a Fundación Galicia Europa como “unha entidade sen ánimo de lucro e ente instrumental do sector público autonómico galego que ten o mandato da Xunta de Galicia para exercer a representación autonómica galega ante as institucións e órganos da Unión Europea seguindo as directrices do Goberno autonómico e respectando os principios de unidade de acción exterior do Estado.”

O labor da FGE xira ao redor de dous grandes obxectivos: unha mellor comunicación da actividade comunitaria en Galicia e a defensa das posicións galegas no contexto europeo. Para conseguilo, a Fundación traballa en catro ámbitos:

- **Defensa dos intereses de Galicia ante a UE.** Co obxectivo de promover os intereses galegos ante as institucións europeas, a FGE realiza un labor de seguimento das políticas e normativas comunitarias para informar sobre elas en Galicia, especialmente á Administración Autonómica. Ao mesmo tempo, presta apoio e asesora aos participantes galegos en foros como o Comité Europeo das Rexións e noutras reunións a nivel comunitario. Comple-

mentariamente, a Fundación organiza actividades para dar a coñecer Galicia en Bruxelas.

- **Promoción da participación galega en proxectos europeos.** A FGE fomenta a participación de entidades galegas en proxectos europeos, co fin de potenciar a competitividade dos sectores público e privado de Galicia. Esa promoción tradúcese en asesoramento técnico, procura de socios a escala europea, organización de reunións con representantes das institucións ou na mesma participación da FGE en consorcios de proxectos que lle resulten de interese. Por outra banda, a Fundación organiza seminarios de formación sobre xestión de proxectos en Galicia.
- **Información sobre a Unión Europea en Galicia.** A FGE traballa polo achegamento da actualidade comunitaria á sociedade galega, así como para informar sobre posibilidades de participación en programas de financiamento europeo ou oportunidades de emprego e prácticas nas institucións. Ademais, a través do portal web pódese consultar a actualidade daqueles temas que máis afectan a Galicia.
- **Formación e sensibilización sobre Europa en Galicia.** O compromiso da FGE coa formación permitiu que nos 29 anos da súa existencia máis de 400 persoas coñecesen máis de preto a UE a través das súas bolsas de formación. Do mesmo xeito, a través de seminarios e cursos que organiza a Fundación, foméntase a formación e sensibilización da sociedade galega en temas relacionados coa UE.

PADROADO

PRESIDENTE:	Alberto Núñez Feijoo Presidente da Xunta de Galicia
VICEPRESIDENTE:	Alfonso Rueda Valenzuela Vicepresidente e Conselleiro de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza da Xunta de Galicia
SECRETARIA:	Marta Viñas Hylas-Bernoud Asesora Xurídica da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza da Xunta de Galicia
DIRECTOR:	Jesús Mª Gamallo Aller Director Xeral de Relacións Exteriores e coa UE da Xunta de Galicia
VOGAIS:	Valeriano Martínez García Conselleiro de Facenda da Xunta de Galicia
	Francisco José Conde López Conselleiro de Economía, Emprego e Industria da Xunta de Galicia
	Angeles Vázquez Mejuto Conselleira do Medio Rural da Xunta de Galicia
	Rosa María Quintana Carballo Conselleira do Mar da Xunta de Galicia
	Teresa Pedrosa Silva Delegada do Estado no Consorcio da Zona Franca de Vigo
	Santiago Novoa García Director de Banca Institucional de Abanca
	D. Valentín González Formoso Presidente da Deputación da Coruña
	D. Alvaro Santos Ramos Deputado da Deputación de Lugo
	D. Patricia Argerey Vilar Director da Axencia Galega de Innovación (GAIN)

ÍNDICE

2016 en cifras	7
A. Defensa dos intereses galegos en Europa	8
Participación Institucional	9
• CdR	9
• Consello da UE	11
Reunións de alto nivel entre Galicia e Bruxelas	12
Seguimento das políticas comunitarias	16
• Primeiros debates sobre o futuro da Política de Cohesión	16
• Retos demográficos	18
• Política Agrícola Común e Política Pesqueira Común	20
Foros de debate en Bruxelas con participación galega	24
Participación da FGE en redes de cooperación rexional	26
Rede de responsables de asuntos comunitarios na Xunta de Galicia	28
Promoción de Galicia en Bruxelas	29
B. Fomento da participación galega en proxectos europeos	30
Teceuropa	31
Apoio ás universidades: presenza de FEUGA en Bruxelas	32
Apoio aos actores galegos de I+D+i: presenza de GAIN en Bruxelas	33
Participación da FGE en propostas de proxectos europeos	35
C. Información sobre a UE en Galicia	36
D. Formación e sensibilización	38
Bolsas para a realización de prácticas en asuntos europeos	39
Xornadas informativas e seminarios en Galicia	39
Visitas de grupo en Bruxelas	41
Índice de siglas	43

2016 EN CIFRAS

33.000
 beneficiarios das actividades da FGE

16 eventos do Comité Europeo das Rexións nos que Galicia tomou parte

 Organización de **7** visitas institucionais á capital comunitaria

 Participación galega en **12** foros de debate en Bruxelas

500 participantes nas actividades de formación e sensibilización sobre a UE en Galicia

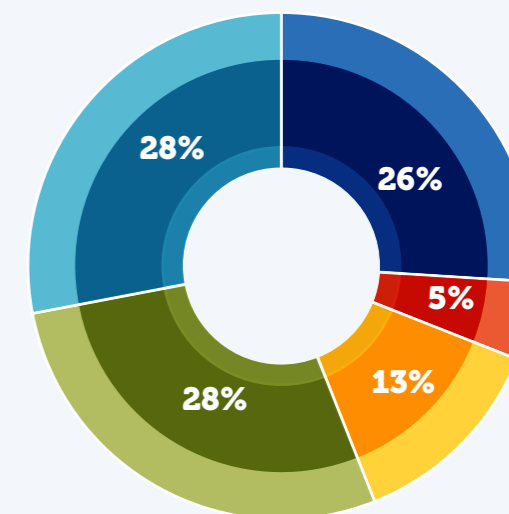

 Máis de **3.500** seguidores nas redes sociais

 Máis de **250** noticias publicadas na web

 Difusión de **164** convocatorias e **40** procuras de socios para participar en proxectos europeos

Orzamento de funcionamento FGE (736.752 €)

- Defensa dos intereses galegos en Europa
- Información sobre a UE en Galicia
- Fomento da participación galega en proxectos
- Formación e sensibilización
- Gastos administración

DEFENSA DOS INTERESES GALEGOS EN EUROPA

A FGE prestou asistencia durante 2016 en 23 reunións do Comité Europeo das Rexións.

Participación institucional

CDR

A Fundación Galicia Europa (FGE), entidade instrumental do sector público autonómico, prestou asistencia durante 2016 en 23 reunións do Comité Europeo das Rexións (CdR) nas que participou o director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, Jesús Gamallo, como membro suplente desta asemblea de entes rexionais e locais do espazo comunitario. Ademais das dez reunións de comisións de traballo (cinco da comisión de Cidadanía, Gobernanza e Asuntos Institucionais e Exteriores -CIVEX- e cinco da comisión de Recursos Naturais -NAT-) e as cinco sesións plenarias, o tamén director da FGE participou noutras reunións extraordinarias fora da sede como dúas visitas de estudo no Norte de Portugal e en Murcia, na Mesa extraordinaria celebrada en Ámsterdam coincidindo coa Presidencia holandesa da UE, e no Cume Europeo de Rexións e Cidades que tivo lugar en Bratislava, dedicada ás necesidades de investimento territoriais.

Durante este ano, o CdR deu luz verde a **50 ditames**, algúns deles de vital importancia para Galicia, como os referidos á resposta da UE ao reto demográfico, a volatilidade dos prezos dos produtos agrícolas ou as medidas técnicas de xestión da pesca. Ademais, aprobáronse importantes resolucións que tratan de influír na axenda europea como as referidas ao orzamento da UE e ao programa de traballo da Comisión Europea para 2017, e debateuse persoalmente cos máis altos cargos das institucións europeas como o presidente do Consello Europeo, Donald Tusk; un ministro da Presidencia holandesa da UE; varios eurodeputados; o vicepresidente da Comisión Europea para o Mercado Único Dixital, Andrus Ansip, e os comisarios de Política Rexional, Corina Cretu; Educación, Tibor Navracsics; Industria, Elżbieta Bieńkowska; Saúde, Vytenis Andriukaitis, e Migración, Dimitris Avramopoulos.

Na comisión CIVEX traballouse en seis ditames, que representan a opinión dos municipios

e rexións da UE, sobre as propostas da **Axenda Europea de Migración**, unha das grandes prioridades da Comisión Juncker este ano. Como Jesús Gamallo é o coordinador político do grupo PPE nesta comisión, a FGE prestou unha especial atención a cada un destes ditames, que revisten unha gran importancia para certos membros do CdR, como os representantes italianos e gregos no caso da proposta de reforma do Sistema Común de Asilo, ou para os belgas e alemáns no referido á integración de nacionais de terceiros países. Así pois, Galicia contribuíu activamente a conformar a posición do CdR respecto á crise dos refuxiados, posición que quedou reflectida, ademais de en os seis ditames mencionados anteriormente, nunha resolución aprobada en febreiro en favor do Acordo de Schengen e na adopción de dous ditames referidos a unha mellor atención aos refuxiados nas zonas de orixe e á loita contra a radicalización e o extremismo violento no ámbito local e rexional.

En NAT, mantivéronse debates sobre aspectos clave das políticas comúns de Pesca e Agricultura que afectan especialmente o sector primario en

Galicia. En relación co **sector lácteo**, houbo dous: un en marzo co presidente da Comisión de Agricultura e Desenvolvemento Rural do Parlamento Europeo e outro en xuño coa Mesa Europea do Leite e representantes da Comisión e o Parlamento Europeo. En ambos, o representante galego deixou constancia da preocupación galega por este sector e solicitou unha nova regulación do mercado do leite.

No ámbito pesqueiro, NAT organizou en xuño unha mesa redonda sobre a **pesca costeira a pequena escala** que puxo de relevo a atención especial que se lle presta desde as instancias europeas, o que motivou a elaboración en Galicia dun plan de apoio a este sector valorado en 158 M € e cofinanciado polo Fondo Europeo Marítimo e Pesqueiro (un 35% do total que se destina en Galicia). Outro ditame no ámbito da pesca especialmente relevante para a nosa rexión foi o referido ao futuro **Regulamento de Medidas Técnicas**, co que se regularán as artes de pesca permitidas, a composición das capturas ou as zonas e tempadas de vedas, entre outros. O proxecto de ditame incluía 21 propostas presentadas por Galicia na comisión

NAT e elaboradas a partir do posicionamento que adoptou o Consello Galego de Pesca no mes de xullo sobre esta proposta de regulamento europeo. A pesar de que na votación final en pleno decaeron algunhas destas propostas, lograron incorporarse importantes matices como a existencia de que toda nova medida sexa sempre acompañada dos correspondentes estudos científicos e de avaliacións de impacto social e económico.

Así mesmo, na comisión NAT elaboráronse durante este ano ditames de especial relevancia para Galicia no ámbito da regulación da **volatilidade dos prezos dos produtos agrícolas**, o apoio aos novos agricultores europeos, a estratexia cara a unha política alimentaria da UE sustentable e o turismo como motor para impulsar a cooperación rexional na UE. Ademais, os membros da comisión NAT mantiveron en novembro unha reunión conxunta cos membros da comisión de Agricultura do Parlamento Europeo na que debateron sobre o futuro da política de desenvolvemento rural e na que ambas institucións mostraron a súa preocupación pola actual redución de orzamento europeo destinado a este fin.

Consello da UE

Tras a participación galega no segundo semestre de 2015 nas formacións de Emprego e Asuntos Sociais, e Educación, Cultura e Mocidade, durante este ano non lle tocou a Galicia participar en ningunha das catro formacións do Consello da UE abertas a intervención autonómica. A FGE participou activamente no grupo de traballo establecido pola Consellería de Asuntos Autonómicos da REPER con todos os responsables das oficinas autonómicas en Bruxelas para facer balance dos máis de dez anos de participación autonómica no Consello e facer propostas de mellora. Para mellorar a transmisión de información, a FGE suxeriu catro propostas que foron tidas en conta no documento final de conclusións: a elaboración dunha guía de asistencia inicial para os participantes autonómicos, o seguimento continuado da participación autonómica, a instauración dun sistema de actualización de contactos nas CCAA e a mellora dos contidos de información que se transmiten entre as CCAA. O documento elaborouse para ser analizado no marco da CARUE.

Reunións de alto nivel entre Galicia e Bruxelas

A FGE organizou a visita a Bruxelas de cinco membros do goberno galego para reunirse con representantes das institucións comunitarias.

Cinco membros do goberno galego visitaron Bruxelas en 2016 para, no exercicio das súas funcións, manter encontros con diversos representantes das institucións comunitarias. Nestas visitas, a FGE prestou o apoio necesario, identificando os interlocutores máis adecuados nas institucións europeas, deseñando as axendas e prestando asesoramento loxístico e técnico para que estes desprazamentos resultasen o máis frutíferos posibles. Ademais, no caso das conselleiras de Medio Rural e do Mar, estas visitas foron posibles grazas ao convenio en vigor entre a FGE e esta última consellería para dispoñer dunha asesora técnica destacada na oficina de Bruxelas que se ocupa do seguimento destas dúas políticas comunitarias tan relevantes para Galicia.

No mes de febreiro, a **conselleira de Medio Rural, Ángeles Vázquez**, reuniuse cos directores de Desenvolvemento Rural e de Mercados da Comisión Europea para trasladar as demandas do goberno galego sobre o sector lácteo, en relación coa transparencia na cadea de produción e ao peso específico que Galicia debe ter nas negociacións como novena rexión produtora de leite en Europa. Tamén se reuniu co embaixador adxunto de España ante a UE, a quen transmitiu as súas inquietudes sobre as cuestións tratadas nos diferentes foros que conforman o Consello de Agricultura da UE; cos europarlamentarios Esther Herranz e Francisco Millán Mon e co gabinete do comisario de Agricultura e Desenvolvemento Rural, Phil Hogan, para defender os produtos galegos de calidade no contexto das negociacións de tratados de índole comercial internacional.

En abril, a FGE organizou a visita do **conselleiro de Facenda, Valeriano Martínez**, que tivo como obxectivo fundamental presentar na capital comu-

nitaria o Plan Estratéxico de Galicia (PEG), dada a súa estreita relación coa estratexia Europa 2020 e coa execución dos fondos Estruturais e de Investimento Europeos (EIE). O conselleiro reuniuse co gabinete do vicepresidente da Comisión Europea responsable de Competitividade, Jyrki Katainen, coa directora xeral de Política Rexional e Urbana, Charlina Vitcheva, cos tres eurodeputados galegos, Francisco Millán, José Blanco e Lidia Senra, e co vicepresidente do PE, Ramón Luís Valcárcel. A todos eles explicou o PEG como unha ferramenta para planificar as políticas aplicadas en Galicia cara aos obxectivos europeos de 2020, para o que establece eixos prioritarios, liñas de actuación e indicadores de resultado no deseño e execución do orzamento da Xunta de Galicia.

Tamén en abril, visitou Bruxelas a conselleira do Mar, Rosa Quintana acompañada do presidente da Autoridade Portuaria de Vigo, Enrique López Veiga, para presentar a estratexia de crecemento azul que este porto estaba a deseñar para poñer

en marcha no sur de Galicia. Na reunión co director da DG Mare para o Atlántico, Bernhard Friess, Rosa Quintana defendeu a idoneidade e o potencial que este porto ten para aplicar en Galicia esta estratexia impulsada pola UE co obxectivo de apoiar o crecemento sustentable dos sectores mariño e marítimo. A estratexia galega foi tamén presentada ante un grupo de funcionarios desta dirección xeral, autora do concepto Blue Growth.

A conselleira e o presidente da Autoridade Portuaria de Vigo volvieron a Bruxelas en outubro para presentar os resultados da elaboración desta estratexia. A partir da constitución de 14 grupos de traballo, que contaron coa participación de máis de 250 persoas, propuxéronse 38 proxectos, algúns deles xa redactados e presentados a convocato-

rias, así como 44 accións. Estes proxectos e accións supoñerían máis de 200 millóns de euros de investimento para o que o Porto de Vigo pretende combinar o financiamento público co privado.

Durante esta segunda visita, a delegación galega mantivo varias reunións nas que presentou a estratexia xa deseñada, que foi acollida de maneira moi positiva, xerou gran interese e, mesmo, un compromiso para darlle a máxima visibilidade posible. No gabinete do comisario de Pesca cualificárona como “un dos mellores casos —ou mesmo o mellor— de aplicación da estratexia Blue Growth”. A axenda da visita incluíu encontros con DG MARE, DG Medio Ambiente, DG Clima, DG MOVE, DG REGIO, DG COMP e o gabinete do vicepresidente Katainen.

A FGE chamou a atención do Parlamento Europeo sobre os retos demográficos aos que se enfrontan moitas rexións europeas.

En setembro, o **conselleiro de Política Social, José Manuel Rey Varela**, desprazouse a Bruxelas para participar no seminario “Política de Cohesión da UE: como poden facer fronte as rexións europeas ao desafío demográfico?”, organizado polo Servizo de Investigación do Parlamento Europeo (EPRS) co apoio da Fundación Galicia Europa. Con este seminario, pretendíase chamar a atención do Parlamento Europeo sobre os retos demográficos aos que se enfrontan certas rexións europeas para o deseño da política de cohesión posterior a 2020, antes de que a Comisión Europea elabore a súa proposta respecto diso. Nel participaron, ademais do representante galego, o vicepresidente do PE, Ramón Luís Valcárcel, a eurodeputada italiana Mercedes Bresso e representantes políticos das rexións alemás de Turingia e Sajonia-Anhalt. Con motivo deste seminario, o EPRS publicou ademais unha análise sobre a situación das zonas escasamente poboadas en Europa, que foi distribuído entre os 750 eurodeputados.

Por último, en decembro, o **conselleiro de Saíndade, Jesús Vázquez Almuíña**, desprazouse a Bruxelas para participar no Cume sobre Innovación Dixital para o Envellecemento Activo e Saudable, foro no que Galicia foi recoñecida como unha das 74 rexións de referencia neste ámbito para o período 2016-2018. A súa candidatura recibiu tres estrelas das catro posibles, mantendo e mellorando deste xeito o recoñecemento reci-

bido en 2013. Co apoio da FGE, o conselleiro e a directora da Axencia de Coñecemento en Saúde (ACIS), Sonia Martínez Arca, mantiveron unha reunión con representantes das outras 12 comunidades autónomas, que obtiveron tamén esta distinción co obxectivo de resaltar o feito de que España sexa o país con máis sitios de referencia recoñecidos. A FGE organizou igualmente unha axenda de reunións do conselleiro e a directora da ACIS co director xeral de Saúde e Seguridade Alimentaria da Comisión Europea, Xavier Prats, e co responsable de compra pública innovadora en DG CONNECT, Miguel Gonzalez Sancho. A todos eles explicou a posta en marcha de varios proxectos innovadores no sistema sanitario galego cofinanciados con fondos estruturais e licitados a través de compra pública innovadora.

Seguimento das políticas comunitarias

Primeiros debates sobre o futuro da Política de Cohesión

A FGE seguiu de preto estes primeiros debates, para o que mantivo diversas reunións con representantes das direccións xerais de Política Rexional e de Orzamentos da Comisión Europea, así como coa Representación Permanente de España ante a UE (REPER), entre outras actividades. Por unha banda, está a debaterse sobre a elaboración do **futuro Marco Financeiro Plurianual** máis aló de 2020, do que a Comisión Europea presentará a súa proposta a finais de 2017. Neste marco, que fixará os teitos de gasto do orzamento comunitario, a política de cohesión vén representando un terzo do total. Dada a gran incidencia dos fondos desta política no desenvolvemento de Galicia nos últimos anos, a FGE sumouse a diversos foros nos que se defende que a política rexional siga sendo a principal política de fomento do investimento na UE.

Doutra banda, en 2016 empezouse xa a falar sobre como debería ser a nova política, anunciando a Comisión Europea importantes cambios para despois de 2020. Como conseguir unha maior flexibilidade, como asegurar unha vinculación máis estreita co proceso de coordinación das políticas económicas dos 28 (Semestre Europeo), como lograr unha maior simplificación e como obter mellores resultados son os principais elementos deste debate. A FGE deseñou un cuestionario para solicitar as opinións dos actores galegos a este respecto e así poder elaborar unha posición galega que defender en Bruxelas.

Un primeiro paso para definir esta posición foi a participación galega na rede de rexións **“Together for Cohesion”** que, a iniciativa da rexión de Baixa

A FGE participou na elaboración dunha declaración institucional en defensa da política rexional apoiada por 332 rexións e municipios europeos.

Austria, traballou en Bruxelas para elaborar unha declaración institucional sobre a importancia da política rexional. Tras meses de traballo, esta declaración presentouse en Bruxelas nun gran acto institucional a finais de setembro co respaldo ao máis alto nivel de 332 rexións e municipios. Baixo o título “Unha política rexional forte e renovada para todas as rexións despois de 2020”, a declaración recalca que os fondos de Cohesión son unha peza clave para a competitividade dos territorios europeos, así como para loitar contra o cambio climático, favorecer a transición enerxética, crear emprego e mellorar as infraestruturas en toda a UE. Foi entregada ao presidente do Comité das Rexións, á comisaria de Política Rexional, ao embaixador da Representación Permanente de Eslovaquia —en representación da presidencia de quenda da UE— e á presidenta da comisión de Desenvolvemento Rexional do Parlamento Europeo. No caso galego, esta declaración leva a firma do presidente da Xunta, Alberto Núñez Feijóo. A FGE estivo moi implicada na elaboración e presentación desta declaración xa que coordinou a participación do resto de CCAA na iniciativa. A

partir de outubro, esta rede encargouse de facer un seguimento do posicionamento dos diferentes actores no debate. Tamén a Conferencia de Rexións Periféricas e Marítimas (CRPM) e a Asociación Europea de Rexións Fronteirizas (ARFE), das que Galicia é membro, elaboraron xa senllos documentos de posición.

Por último, tamén foi obxecto de seguimento por parte da FGE o **axuste técnico das asignacións da Política de Cohesión e a activación do procedemento da chamada condicionalidad macroeconómica**. Respecto ao axuste técnico, en xuño a Comisión Europea publicou a súa proposta para rectificar as asignacións decididas en 2013 tomando como referencia o nivel de PIB dos anos 2012 a 2014 en lugar dos anos 2007 a 2009. Dos 4.000 novos millóns de euros a repartir, España recibirá máis da metade (uns 2.200 a distribuír entre 2017-2020) debido a que foi un dos países máis afectado pola crise nesos tres últimos anos. Ademais do importe, o Estado español negociou coa Comisión Europea unha maior flexibilidade para o uso destes novos fondos que, en principio,

van ter como principal prioridade a loita contra o desemprego xuvenil, a atención á crise dos refuxiados e o fomento dos investimentos a través de instrumentos financeiros.

En relación coa condicionalidad macroeconómica, a FGE advertiu da posible suspensión de fondos en 2017 en Galicia debido ao incumprimento reiterado do obxectivo de déficit por parte de España desde 2009. A pesar de estar recollida nos regulamentos, esta situación non chegou finalmente a producirse, grazas á oposición do Parlamento Europeo e á presentación de novas medidas por parte do Goberno español. A Xunta e a FGE expresaron, en diferentes foros, en especial a través do Comité Europeo das Rexións, a súa oposición a esta suspensión xa que iría en detrimento da correcta execución dos programas operativos, que xa arrastran atrasos considerables. Ademais, alegaron que supoñería unha sanción dobremente inxusta para as administracións subestatales que non son responsables do déficit nacional; máis aínda en casos como o de Galicia, que si cumpriu cos obxectivos do déficit fixados pola UE.

Retos demográficos

Sensibilizar a nivel europeo sobre os desafíos demográficos continuou sendo unha prioridade para a FGE en 2016. Neste sentido, Galicia contribuíu á elaboración do **ditame do CdR “A resposta da UE ante o desafío demográfico”**, liderado polo presidente de Castela e León, e aprobado a mediados de xuño en sesión plenaria. Nel resúmese bastante ben a resposta actual da UE ante o cambio demográfico. Explicase que é parcial (centrada no envellecemento) e pouco desenvolvida, a pesar de que o Tratado de Funcionamento da UE (TFUE) prevé, no marco da política de Cohesión, “unha especial atención ás rexións que padecen desvantaxes naturais ou demográficas graves”. Por iso, o CdR insta a que o cambio demográfico sexa considerado un tema transversal na UE, tanto no deseño de todas as políticas como na estratexia Europa 2020 e o Semestre Europeo; únese ao PE ao solicitar unha estratexia europea sobre cambio demográfico; solicita unha definición precisa do concepto “desvantaxes demográficas graves e permanentes” que recolle o TFUE; e pide que a Política de Cohesión oriéntese de forma decidida a facer fronte a este reto demográfico.

O tema demográfico foi tamén obxecto das **visitas dos conselleiros de Facenda, Política Social e Sanidade**. No caso de Facenda, porque a cuestión comercial constitúe un eixo transversal do Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020 que presentou en Bruxelas. Precisamente por mor da reunión mantida entre este e o vicepresidente do Parlamento Europeo, Ramón Luís Valcárcel, a FGE empezou a colaborar co Servizo de Investigación do PE para organizar o seminario de setembro sobre como poden as rexións europeas facer fronte ao desafío demográfico mediante os fondos de cohesión. Neste seminario, o conselleiro de Política Social destacou que Galicia acumula, desde 1988, 27 anos de saldos vexetativos negativos, o que xera unhas deficiencias estruturais que deberían poder ser abordadas en maior medida pola política de cohesión.

A innovación é, polo momento, a gran aposta europea para facer fronte e adaptarse ao envellecemento poboacional que afecta o conxunto da UE. Por iso é polo que en 2011 a Comisión Europea lanzase a **Asociación Europea pola Innovación no ámbito do Envellecemento Activo e Saudable** (EIP-AHA nas súas siglas en inglés) na que participa a Consellería de Sanidade. É neste contexto no que se enmarca a visita do conselleiro de Sanidade en decembro. Coa obtención de tres estrelas

como sitio de referencia europeo neste ámbito, a UE reconece a contribución de Galicia a esta iniciativa coa que se pretende que as persoas maiores poidan aproveitar a existencia de produtos e servizos innovadores que as axuden a manterse con boa saúde, activas e independentes durante máis tempo. A UE reconeceu especialmente a experiencia galega na implantación da historia clínica electrónica e no uso de compra pública innovadora para desenvolver proxectos innovadores na asistencia sanitaria galega. A FGE acompañou á Xunta na súa participación no EIP-AHA desde os seus inicios.

Por último, a FGE seguiu participando activamente na Rede de **Rexións con Desafíos Demográficos (DCRN)**, unha rede informal de oficinas de representación rexional en Bruxelas que trata de sensibilizar sobre estas cuestións a nivel comunitario tratando de ligar as preocupacións rexionais á axenda europea. A Xunta de Galicia mostrou un especial interese nos traballos desta rede como labor complementario á desenvolvida en España no Foro de Rexións Españolas con Desafíos Demográficos (FREDD) creado fai tres anos. Este foro, que conta xa coa participación de oito CCAA, celebrou precisamente a súa quinta reunión política en Santiago de Compostela no mes de xuño.

En 2016 a FGE participou nas tres reunións celebradas pola DCRN. Na primeira, a FGE explicou o Plan de Dinamización Demográfica e o Plan de Apoio á Natalidade adoptados en Galicia nun debate sobre como afrontar os retos demográficos desde a perspectiva europea, no que, ademais, participou un representante de DG EMPL e un experto académico de Finlandia. A segunda reunión abordou a adaptación das contornas ás persoas maiores, para o que contou coa intervención dun representante de DG CNECT, quen informou do proceso de elaboración dun Marco de Referencia Europeo para os chamados “fogares intelixentes”. Ademais doutras experiencias en España, Alemaña e Holanda, un representante da *Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia* (AMTEGA) interveu na reunión para explicar como se están implantando os fogares intelixentes en Galicia. A terceira das reunións da DCRN centrouse no papel que desempeñan as políticas de mocidade para facer fronte ao cambio demográfico, contando cun representante da Comisión Europea para presentar os resultados obtidos nos tres anos de vixencia da Garantía Xuvenil e a Iniciativa de Emprego Xuvenil. Tres rexións membro da DCRN explicaron, ademais, as súas experiencias neste ámbito.

O Parlamento Europeo organizou, co apoio da Xunta, unha visita de varios eurodeputados da comisión de Pesca a Galicia.

Política Agrícola Común e Política Pesqueira Común

Como xa se mencionou, la FGE mantén un convenio coa Consellería do Medio polo cal conta cunha asesora técnica destacada na oficina da FGE en Bruxelas para ocuparse do seguimento das políticas comunitarias no ámbito da pesca e da agricultura.

En materia de **agricultura**, a atención en 2016 centrouse no seguimento da actualidade sobre o sector lácteo e, en particular, no paquete de medidas lanzado pola Comisión Europea en setembro de 2015 co que se pretende conseguir unha necesaria adecuación da oferta á demanda nun contexto de desequilibrio a nivel global. Outros dos asuntos aos que se prestou maior atención é a execución do

novo Programa de Desenvolvemento Rural 2014-2020, as diferentes actuacións no ámbito forestal, así como a defensa das Indicacións Xeográficas Protexidas e as Denominacións de Orixe Protexidas galegas. É neste contexto no que a conselleira do Medio Rural, Ángeles Vázquez, realizou unha visita institucional a Bruxelas no mes de febreiro (*ver páxina 12).

En **asuntos pesqueiros**, Galicia segue ostentado a posición de rexión máis importante na UE e, por tanto, o seu labor no ámbito comunitario esténdese á defensa de todas as dimensións deste sector. En 2016 é de destacar a posta en marcha do programa operativo do FEMP en Galicia e o seguimento de varios expedientes legislativos que afectan ao sector galego: a proposta de Regulamento de medidas técnicas no ámbito da pesca, que segue permitindo o uso do xeito (pesca tradicional da

sardiña) despois de que se conseguise que a Comisión retirase en 2015 a prohibición total de redes de enmalle á deriva que incluía esta arte de pesca utilizada en Galicia; a proposta dun novo regulamento sobre a xestión sustentable das frotas pesqueiras exteriores e a proposta para o establecemento dun marco europeo para a recompilación, xestión e uso dos datos do sector pesqueiro. Precisamente sobre esta proposta de regulamento pronunciouse a conselleira do Mar na Conferencia Internacional de Asesoramento Económico na Gobernanza Pesqueira, organizada pola Comisión Europea en Malta no mes de febreiro.

En marzo, o PE organizou, co apoio da Xunta, unha **visita de varios eurodeputados da comisión de Pesca a Galicia**. Os tres eurodeputados galegos, Francisco Millán Mon, Lidia Senra e José Blanco, acompañados polo presidente da comisión, Alain

Cadec, e polos vicepresidentes Werner Kuhn e Jaroslav Wallesa mantiveron, durante tres días, varios encontros: co sector procesador da man da Asociación Nacional de Fabricantes de Conservas de Peixes (ANFACO) e a Asociación Española de Almacenistas, Importadores, Transformadores e Exportadores de Produtos da Pesca e Acuicultura (CONXEMAR) —ambas con sede en Galicia—; con representantes do sector como a Cooperativa de Armadores de Pesca de Vigo (ARVI), a Asociación de Armadores de Artes Menores de Galicia (ASOAR) ou asociacións defensoras da arte do xeito, e con diferentes interlocutores do sector da acuicultura. Ademais, tiveron ocasión de visitar o Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia (INTECMAR), como instituto punteiro en España no control da calidade ambiental mariña, así como o Instituto Galego de Formación en Acuicultura (IGAFA).

A FGE organizou unha mesa redonda sobre a defensa dos intereses pesqueiros no proceso europeo de toma de decisións.

Durante os meses de maio e xuño, **diferentes responsables do sector pesqueiro a nivel comunitario visitaron Galicia** grazas aos bos contactos establecidos en Bruxelas: un funcionario de DG MARE participou nunha xornada sobre a Política Pesqueira Común celebrada no marco da Feira Monográfica Náutico-Pesqueira, EXPOMAR, que tivo lugar en Burela; a eurodeputada autora do informe sobre o regulamento de control da pesca, Isabelle Thomas, tivo oportunidade de coñecer o funcionamento do sistema de inspección pesqueira de Galicia, e o novo director xeral de DG MARE, João Aguiar Machado, aproveitou a súa visita institucional á Axencia Europea de Control da Pesca con sede en Vigo para coñecer de preto o funcionamento do sector pesqueiro en Galicia. Así, visitou a lonxa, realizou un percorrido pola ría

de Vigo (na foto) e mantivo reunións con varios representantes do sector. Ademais, a xefa de unidade para España de DG MARE, Isabelle Garzón, visitou Galicia no mes de setembro.

En decembro, la FGE participou na organización da visita dunha comitiva formada por 20 **representantes do sector pesqueiro de Galicia** a organizar unha visita de tres días en Bruxelas co fin de coñecer de preto aos distintos actores participantes no deseño da Política Pesqueira Común da Unión Europea. Convidados polo eurodeputado galego Francisco Millán Mon, o grupo —integrado por representantes da Federación Galega de Confrarías, das organizacións de produtores, de asociacións de armadores e do Porto de Vigo— visitou primeiro a DG MARE, onde foron recibidos

polo seu máximo responsable, João Aguiar Machado. No Parlamento Europeo, tiveron a oportunidade de asistir a unha reunión da Comisión de Pesca, ademais de recibir información sobre o traballo desta institución colegislativa da man de varios eurodeputados activos no ámbito da pesca (Millán Mon e Gabriel Mato). Igualmente, visitaron o Comité das Rexións (na foto), onde foron recibidos polo membro suplente en representación de Galicia, Jesús Gamallo Aller.

Con motivo desta visita, la FGE organizou na súa oficina unha **mesa redonda sobre a defensa dos intereses pesqueiros no proceso europeo de toma de decisións** que contou coas intervencións de representantes da propia FGE, a Consellería do Mar, a asociación europea das organizacións

nacionais de empresas pesqueiras da UE (EUROPECHE) e dos dous conselleiros de Pesca da Representación Permanente de España ante a UE. Deste xeito, o sector pesqueiro galego puido ter unha completa visión dos distintos actores que están a traballar en Bruxelas no ámbito pesqueiro, complementando as visitas previas ao Parlamento Europeo e á Comisión Europea.

Por último, a delegación visitou o porto pesqueiro de Bruxas, no Mar do Norte, onde foi acollida por membros da lonxa e a confraría de pescadores. A delegación puido así compartir experiencias e puntos de vista cos seus homólogos flamencos e comprobar como, a pesar da gran diferenza de tamaño das súas frotas, enfróntanse a problemas similares.

Foros de debate en Bruxelas con participación galega

Nos meses de febreiro e marzo, a sede da FGE acolleu dúas reunións da Rede de Rexións Europeas para a Investigación e Innovación (ERRIN), na que Galicia participa a través de GAIN. Foron senllas reunións dos grupos de traballo de Bioeconomía e de Estratexias de Especialización Intelixente, que congregaron a preto de medio centenar de representantes rexionais cada unha.

Aproveitando a presenza dos conselleiros de Facenda e de Mar na capital comunitaria, a FGE organizou o 19 de abril na súa oficina o seminario “Galicia cara a 2020”, no que os mandatarios galegos presentaron o PEG e a estratexia de Crecemento Azul do Porto de Vigo como accións clave para avanzar no cumprimento dos obxectivos 2020. O acto congregou a máis de medio centenar de asistentes entre os que destacan varios funcionarios e actores do ámbito marítimo pesqueiro como o

conselleiro de Pesca da REPER ou o ministro rexional de asuntos marítimos de Bretaña.

Desde marzo, a FGE estivo a traballar na organización de dous seminarios na súa sala de conferencias e no marco da **Semana Europea das Rexións e das Cidades 2016**, celebrada no mes de outubro. As oportunidades que ofrecen as TIC para o envellecemento activo e as estratexias de especialización intelixente (RIS 3) protagonizaron cada un destes eventos. Por parte de Galicia, participou no primeiro deles un representante da AMTEGA presentando o proxecto “Fogares intelixentes” co que se está deseñando unha plataforma integral de recollida e análise de datos na contorna dos maiores que posibilita prestarlles servizos personalizados, tanto sanitarios como asistenciais. No segundo, a Axencia Galega de Innovación (GAIN) explicou os tres retos e as prioridades temáticas

As estratexias de especialización intelixente (RIS 3) protagonizaron un dos eventos da FGE na Semana Europea das Rexións e das Cidades.

contempladas na RIS3 galega, deténdose nunha das ferramentas de apoio para axudar a empresas e centros de I+D+i a contribuír a ela: a compra pública innovadora.

A finais de outubro, responsables do FSE, da Iniciativa de Emprego Xuvenil e de Inclusión Social na Xunta de Galicia participaron no seminario “**Fortalecendo a coordinación entre os servizos de emprego e os servizos sociais en España: experiencias e novas oportunidades**”, organizado pola Comisión Europea para tratar de dar seguimento a unha das recomendacións dadas a España no marco do Semestre Europeo: mellorar a coordinación entre os servizos de emprego e os servizos sociais.

A finais de novembro, representantes das consellerías de Educación e Facenda expuxeron en

Bruxelas a metodoloxía utilizada para aplicar a opción de custos simplificados na execución do Fondo Social Europeo no ámbito da formación. Esta presentación tivo lugar durante a 6ª reunión do **Grupo de Alto Nivel europeo para a simplificación dos Fondos Estruturais e de Investimento Europeos**. Xunto coa autoridade de auditoría dos Países Baixos e a autoridade de pago do FEADER de Baviera, os representantes galegos explicaron a posta en marcha dun sistema de custos simplificados para cofinanciar certos programas de FP, reforzo educativo e cualificación profesional en Galicia. Este novo sistema permitiu reducir a taxa de erros na xestión dos fondos de máis dun 80% a menos de 1%. A súa experiencia serviu para alimentar o debate dentro deste grupo de alto nivel e para dar recomendacións á Comisión en relación coas auditorías no seguinte período de programación despois de 2020.

Participación da FGE en redes de cooperación rexional

Ademais de participar na DCRN e de *Together for Cohesion* (rede de rexións en defensa dunha política rexional para todos), xa mencionadas, a FGE asistiu a diversas reunións en representación de Galicia das seguintes redes de cooperación:

- 49 reunións da rede de Colaboración **entre as oficinas Rexionais Españolas (CORE)**, entre as que destacan as 14 mantidas entre os directores das oficinas e altos cargos das institucións comunitarias para abordar de primeira man a incidencia dos asuntos comunitarios nas CCAA. Doutra banda, os grupos de coordinación técnica organizaron 27 reunións con funcionarios da Comisión Europea ou da REPER a fin de entender mellor o desenvolvemento das políticas comunitarias, por exemplo, sobre a xestión da crise actual de refuxiados e sobre o paquete de Economía Circular publicado pola Comisión en 2015.
- Dúas reunións políticas do **Grupo Interregional do Automóvil do CdR** (CORAI polas súas siglas en inglés), que a partir deste ano conta con nova presidencia (de Castela e León pasou a Valencia). A primeira reunión, celebrada en febreiro, centrouse no lanzamento do novo grupo de alto nivel creado pola Comisión Europea baixo o nome de GEAR 2030 para velar pola competitividade do sector automobilístico europeo a nivel mundial. A segunda tivo lugar coincidindo co último pleno do CdR en decembro e nela debateuse sobre como promover a adquisición de novas competencias profesionais para favorecer a competitividade do sector. Grazas a este intergrupo, as rexións con marcados intereses no sector automobilístico teñen representación como observador no grupo GEAR 2030. Así mesmo, CORAI entrou en 2016 a participar como observador no novo Foro de Transporte Sustentable establecido pola Comisión Europea co obxectivo de abordar os problemas de interoperabilidade

que dificultan a creación dun mercado europeo de electromovilidad.

- Unha reunión do comité executivo da **Rede Europea de Rexións Comprometidas co Turismo Sustentable (NECSTouR)**, no que participa desde hai dous anos a Axencia Galega de Turismo. Durante este ano, NECSTouR traballou en explorar as posibilidades que ofrece o Plan de Investimentos para Europa para o turismo, en poñer en marcha un proxecto europeo sobre turismo espiritual no que participa Galicia como asesor experto (grazas á súa experiencia co Camiño de Santiago) e en organizar un seminario sobre turismo cultural, que se celebrou en xuño coa intervención de, entre outros, o comisario de Cultura. NECSTouR colabora, ademais, estreitamente coa Comisión Europea, o intergrupo do PE en materia de Turismo e outros actores a nivel europeo como a *Travel Commission* —que agrupa ás autoridades nacionais en materia de turismo— co obxectivo de que a nivel europeo recoñézase e potenciácese o papel do turismo como unha importante fonte de crecemento e emprego. Reclaman, neste sentido, unha estratexia europea para o desenvolvemento do sector, así como que conte cunha liña orzamentaria propia.
- 8 reunións dos grupos de traballo da **Conferencia de Rexións Periféricas e Marítimas (CRPM)** e da Comisión do Arco Atlántico (CAA), á que pertence Galicia. Na Asemblea Xeral da CAA, celebrada en xuño en Pamplona, aprobouse unha declaración política cunha serie de mensaxes que elaboraron os grupos de traballo durante este ano en Bruxelas e que van dirixidas ás institucións comunitarias con vistas á revisión a medio prazo do marco financeiro plurianual 2014-2020:

- O grupo de **Energías Mariñas Renovables** traballa polo desenvolvemento das enerxías mariñas renovables (incluída a eólica offshore) na fachada atlántica, polo que pide á UE que as normas en materia de axudas de Estado non supoñan un freo ao seu desenvolvemento, ademais de facilitar financiamento para as empresas atlánticas nun marco xurídico claro e harmonizado dentro do Plan Juncker.
- O grupo da **Estratexia Atlántica** está centrado en dar visibilidade a esta estratexia de cooperación posta en marcha en 2011. O grupo trasladou durante estes meses un gran número de propostas aos cinco estados atlánticos e ás representantes de DG MARE e REGIO. Estas últimas participaron activamente nas reunións do grupo para informar sobre novidades e oportunidades relevantes para as rexións atlánticas dentro das súas direccións xerais.
- O grupo de **transportes e accesibilidade** presta especial atención ao desenvolvemento da política europea de transportes e da Rede Transeuropea de Transporte (RTE-T), dado que ten un forte impacto territorial e debería resultar en beneficio de todas as rexións. Por iso, pide un verdadeiro Corredor Atlántico que cubra os Estados membros atlánticos e que garanta unha mellor conectividade entre os territorios atlánticos, e entre estes e o resto de Europa. O actual corredor atlántico debe modificarse nesa dirección, aproveitando a próxima revisión dos corredores do Mecanismo Conectar Europa (MCE).
- O grupo de **pesca e a acuicultura** márcase como prioridade reforzar o diálogo co sector e a coherencia entre as normas europeas

e as políticas rexionais, xa que as decisións europeas son xeralmente mal recibidas polos actores do sector. A Consellería do Mar introduciu unhas emendas á declaración da CAA aprobada en Pamplona para defender a necesidade de adaptar o sistema actual de repartición de cotas pesqueiras á nova obriga de desembarque de todas as capturas coa que se pretende acabar cos descartes.

- O grupo de **traballo de Innovación e Economía Azul** traballa para desenvolver en todas as rexións do arco atlántico as enerxías renovables, a construción naval, o turismo costeiro e o transporte marítimo, polo que pide a aplicación dunha estratexia integrada europea nos ámbitos industrial e marítimo, así como un aumento da axuda da Unión Europea en favor da innovación e a eficacia dos recursos enerxéticos.

Estas mensaxes foron referendados pola Asemblea Xeral da CRPM celebrada a principios de novembro en Azores.

Rede de responsables de asuntos comunitarios na Xunta de Galicia

A FGE ha colaborado estreitamente coa DXREUE para poñer en marcha unha rede de responsables de asuntos comunitarios en cada consellería tras o seu nomeamento segundo o estipulado no decreto de Acción Exterior aprobado en decembro de 2015. O 4 de maio tivo lugar a primeira reunión desta rede formada por 10 técnicos na que a DXREUE e a FGE explicáronlles as vías de participación de Galicia no proceso comunitario de toma de decisións, tanto no plano institucional (Consejo, CdR e comités da Comisión) como informal (participación en redes de cooperación, accións de lobby). Posteriormente, enviáronlles un cuestionario co que se pretende ter unha imaxe clara da implicación de cada consellería en:

- A participación no Consello a través da coordinación autonómica
- A participación no CdR a través da contribución aos ditames, resposta a enquisas...
- A participación nos comités da Comisión Europea
- A xestión de fondos EIE
- A participación en proxectos europeos
- A participación en redes de cooperación rexional
- O grao de coñecemento das políticas europeas que lles afectan

Promoción de Galicia en Bruxelas

De forma complementaria ao seu labor institucional, a FGE apoia e participa, na medida das súas posibilidades, en eventos de promoción de Galicia en Bruxelas desde o punto de vista cultural, turístico e económico. Así, participou na xornada de portas abertas das institucións europeas celebrada o 28 de maio ocupando un stand dentro do CdR con información turística de Galicia e no "Día E, o día de todos os que falan español", organizado polo Instituto Cervantes, con actividades lúdicas para dar a coñecer a cultura galega.

Colaborou igualmente na difusión dun evento de promoción comercial organizado polo IGAPE (Ga-

lician Gourmet Extravaganza) e de varios eventos relacionados coa cultura galega organizados polo Centro Galego de Bruxelas e pola asociación Couto Mixto de Bruxelas, formada por galegos que traballan no ámbito comunitario.

FOMENTO DA PARTICIPACIÓN GALEGA EN PROXECTOS EUROPEOS

TECEUROPA

2ª e 3ª edicións do Programa TecEuropa en materia de financiamento comunitario

Do 11 ao 15 de abril e 28-29 de abril e do 19 ao 23 de setembro e 5-6 de outubro.

Conforme ao obxectivo de apoiar a participación galega en proxectos europeos, a Fundación Galicia Europa convocou en 2016 dúas edicións do Programa TecEuropa en materia de financiamento comunitario, dirixido fundamentalmente a persoal de entidades galegas (públicas ou privadas) interesadas en participar en proxectos europeos.

Despois do éxito que este Programa tivo no ano 2015, a Fundación Galicia Europa decidiu convocar dúas edicións máis para 2016, ofertando en total 40 prazas. Entre os participantes houbo tanto técnicos procedentes das entidades do padroado da Fundación (Xunta de Galicia, Deputación da Coruña, Deputación de Lugo, Cámaras de Comercio, Abanca...) como técnicos procedentes das Universidades e outros centros de ensino, así como representantes do terceiro sector (Fundacións, Ong...) e de entidades dedicadas á I+D+i. En total máis de 60 solicitudes foron as recibidas para formar parte desta actividade.

O programa constou de dúas partes. A primeira, que tivo lugar na oficina da Fundación Galicia Europa en Bruxelas, consistiu nunha semana de formación sobre a realidade político-institucional da UE, o marco financeiro orzamentario 2014-2020 e os programas de financiamento existentes, todo isto complementado con visitas ás institucións europeas. A segunda parte, en Santiago de Compostela, presentou un mercado compoñente práctico e incidiu na redacción e presentación dos proxectos.

Coa finalidade de xerar unha rede de técnicos, tras a clausura da primeira edición do programa, creouse o grupo "TecEuropa" na rede social LinkedIn, co obxectivo de manter o contacto entre os participantes. Na actualidade conta con 83 membros e nel publícanse periodicamente anuncios de convocatorias e programas, conclusións de proxectos europeos, *infodays*, procuras de socios, xornadas de interese, axudas comunitarias, ofertas de emprego no campo europeo, seminarios e demais información sobre temas europeos.

Deste xeito, xa son un total de 65 as persoas beneficiarias desta actividade, para a que se ofertaron 25 prazas na súa primeira edición, en setembro de 2015. O incremento este ano, pois, foi dun 60% do número de prazas dispoñibles.

Apoio ás universidades: presenza de FEUGA en Bruxelas

No marco dun convenio de colaboración asinado entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, e a Fundación Empresa - Universidade Galega (FEUGA) para impulsar a captación de fondos europeos por parte do sistema universitario galego, a FGE acolle desde maio a unha asesora técnica contratada por FEUGA na súa oficina de Bruxelas. Con este convenio, FEUGA pon en marcha un programa de mellora do posicionamento internacional das universidades galegas cun triplo obxectivo: aumentar a taxa de éxito na consecución de proxectos europeos por parte dos grupos de investigación das

tres universidades, incrementar as súas colaboracións internacionais - tanto no ámbito académico como industrial- e mellorar os resultados de investigación: máis patentes, máis publicacións, máis promoción e divulgación e máis ingresos para a I+D+i galega.

Tras valorar as posibilidades de localización en Bruxelas, FEUGA e a Secretaría Xeral de Universidades decidiron que a presenza permanente en Bruxelas de FEUGA fose na oficina da FGE para aproveitar as sinerxias co resto de actores galegos alí representados.

Apoio aos actores galegos de I+D+i: presenza de GAIN en Bruxelas

GAIN contou durante todo o ano cunha bolsreira na oficina da FGE en Bruxelas grazas ao acordo asinado en xullo de 2015 entre Vicepresidencia e esta axencia pública dependente da Consellería de Economía. A actividade de GAIN na capital comunitaria céntrase en acompañar ás entidades galegas en foros relacionados coa innovación, ademais de participar activamente nos grupos de traballo temáticos da rede de rexións innovadoras ERRIN e na *Vanguard Initiative*. Todo iso co obxectivo de aumentar a participación galega en proxectos europeos de I+D+i que achegan, non só financiamento, senón coñecemento e competitividade á economía galega.

Durante o 14 e 15 de xaneiro GAIN deu apoio a Gradient, o Centro Tecnolóxico TIC de referencia en Galicia, en dous eventos relacionados coa aplicación do **Internet das Cousas en agricultura**. En concreto, GAIN participou nun panel de expertos sobre a adopción das tecnoloxías dixitais no sector agrícola, organizado e moderado por Gradient, xunto con representantes do Parlamento Europeo, a administración pública británica, a asociación europea de fabricantes de maquinaria agrícola (CEMA) e a asociación europea de produtores e cooperativas agrarias (COPA-COGECA) para ofrecer o punto de vista dunha administración rexional neste ámbito. Gradient representou neste seminario á AIOTI, a alianza europea chamada a liderar o despegamento do Internet das Cousas nos próximos anos, na cal lidera un grupo de traballo dedicado á Agricultura Intelixente e a Seguridade Alimentaria.

GAIN acompañou o 9 de marzo ao Centro Tecnolóxico de Eficiencia Enerxética e Sustentabilidade Enerxética, Energylab, ao Instituto Tecnolóxico de

Matemática Industrial (ITMATI) e á empresa Reganosa nun evento preparatorio para a constitución da **Plataforma de Especialización Intelixente Temática** (TSSP) no ámbito da enerxía organizado pola Comisión Europea, o Instituto de Estudos Tecnolóxicos Prospectivos (JRC-IPTS) e ERRIN. Tras o éxito desta primeira TSSP, a Comisión Europea lanzou dúas novas TSSP nos ámbitos de modernización industrial e de agroalimentación que foron presentadas pola Comisión Europea durante a Conferencia sobre Rexións Intelixentes celebrada o 1 e 2 de xuño de 2016, á que asistiu GAIN, que está a seguir moi de preto a constitución destas plataformas cuxo obxectivo é prestar apoio ás rexións para que poidan colaborar entre elas naquelas áreas que designasen como prioritarias nas súas RIS 3.

ERRIN, formada por máis de 120 entidades rexionais europeas entre as que se atopa GAIN, organiza con regularidade talleres para o desenvolvemento de proxectos conxuntos (*brokerage events*) nos que reúne a entidades interesadas en presentar candidaturas de proxectos a unha determinada convocatoria para facilitar a formación de consorcios. GAIN difunde a convocatoria destes talleres e canaliza as expresións de interese galegas para participar neles. En marzo, cinco entidades galegas participaron así nun **brokerage event no ámbito da enerxía**: EnergyLab, Instituto Tecnolóxico de Matemática Industrial, Reganosa e as empresas do sector TIC, Televés e Emetel.

En maio, GAIN participou no comité organizador doutro *brokerage event*, esta vez en materia de bioeconomía, no que, ademais, moderou, unha das mesas de debate. A Asociación de Investigación Metalúrxica (AIMEN), FEUGA e o Centro de Inno-

vación e Servizos Tecnolóxicos da Madeira de Galicia (CIS-Madeira) desprazáronse desde Galicia para participar neste taller. Igualmente, GAIN organizou e moderou unha mesa de debate noutro taller similar no ámbito da saúde, celebrado o 21 e 22 xuño, e, en paralelo, o grupo de investigación en Magnetismo e Nanotecnoloxía da USC, o Instituto Tecnolóxico de Galicia (ITG) e a spin off da USC, Nanogap, participaron noutro *brokerage event* no ámbito da **nanotecnoloxía** celebrado o 21 de xuño.

En outubro, GAIN participou na organización dun taller para o desenvolvemento de proxectos do grupo de traballo de enerxía de ERRIN. No evento participaron máis de 100 persoas interesadas nas convocatorias de eficiencia enerxética e de enerxía baixa en carbono do programa de traballo de H2020 para o 2017. Participaron nel dúas entidades galegas: EnergyLab, que presentou unha idea de proxecto e liderou unha mesa redonda, e ITMATI, que participou nunha mesa redonda doutra proposta de proxecto.

En total, foron 11 as entidades galegas que, grazas á participación de GAIN en ERRIN, puideron participar nestes talleres que facilitan a presentación de candidaturas a Horizonte 2020, o programa de financiamento comunitario en I+D+i. Dos 15 grupos de traballo cos que conta ERRIN, GAIN segue con especial atención os de enerxía, crecemento azul, políticas e investimentos, TIC, especialización intelixente e bioeconomía.

Durante o mes de outubro, GAIN presentou en Bruxelas o proxecto de compra pública innovadora para crear un polo de drones en Lugo (**Civil UAV's Initiative**) no seminario sobre RIS 3 celebrado na

FGE dentro da Semana Europea das Rexións e as Cidades (*ver páxina 24) e nun seminario organizado por ERRIN e a plataforma da Comisión Europea para dar asistencia en materia de compra pública innovadora (EAFIP).

Por último, como novos membros da **Vanguard Initiative**, unha rede que reúne a 28 rexións europeas para poñer en marcha proxectos piloto conxuntos de innovación industrial, GAIN xestionou a participación galega no *matchmaking event* que esta rede organizou a finais de febreiro. O evento congregou a máis de 400 participantes co obxectivo de explorar as oportunidades de colaboración entre empresas, centros tecnolóxicos e organismos intermediarios destas 28 rexións nos ámbitos da impresión 3D, a fabricación eficiente e sustentable, a eficiencia enerxética en contornas hostís, a nanotecnoloxía e a bioeconomía. Por parte de Galicia asistiu ATIGA, a alianza de centros tecnolóxicos galegos formada por AIMEN, Anfaco-Cecopesca, CTAG, Gradient, Energylab e ITG.

Doutra banda, unha vez formalizada a pertenza de Galicia a esta rede, GAIN participou durante 2016 en varios dos seus grupos de traballo: o de seguimento das cinco accións piloto que se están poñendo en marcha, o de seguimento de resultados do *matchmaking event* celebrado en febreiro e o grupo de estudo da sustentabilidade das accións piloto, ademais de asistir ás reunións xerais da rede en Bruxelas. O 8 de novembro, a *Vanguard Initiative* organizou no Parlamento Europeo unha reunión entre representantes das rexións participantes e 10 eurodeputados da comisión de Desenvolvemento Rexional para que estes coñecesen de primeira man esta rede.

Participación da FGE en propostas de proxectos europeos

A Fundación Galicia Europa, grazas ao convenio de colaboración que mantén coa Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, presentou durante este ano tres propostas de proxectos de cooperación territorial xunto con outras entidades galegas e europeas:

- Dous á primeira convocatoria do programa de cooperación transfronteiriza España-Portugal (POCTEP) 2014-2020:
  - LIDERA, que ten por obxectivo promover o desenvolvemento económico transfronteirizo poñendo en valor as capacidades laborais e de emprendemento dos mozos a ambos os dous lados da fronteira.
  - EUROCIDADE 2020, que pretende fomentar o diálogo entre os distintos axentes da Eurocidade Chaves-Verín e preparala para os desafíos post 2020 asegurando a sustentabilidade da Agrupación Europea de Cooperación Territorial que a xestiona.
- **Silver Atlantic.** Este proxecto presentouse á primeira fase da convocatoria do programa Espazo Atlántico. O obxectivo é innovar nos servizos ofrecidos á terceira idade co fin de responder ás demandas do mercado con novas solucións tecnolóxicas a través da cooperación público-privada. Finalmente, esta proposta non superou a primeira fase de selección, polo que se presentará a unha segunda convocatoria mellorando aqueles puntos que resultaron peor valorados na avaliación.

INFORMACIÓN SOBRE LA UE EN GALICIA

A Fundación Galicia Europa estreou a finais de maio un novo deseño do seu portal web, máis moderno e sinxelo que o anterior. Con esta imaxe renovada, a FGE segue difundindo a través da súa páxina web a actualidade comunitaria para a sociedade galega e informando das posibilidades de financiamento e de emprego ou prácticas nas institucións.

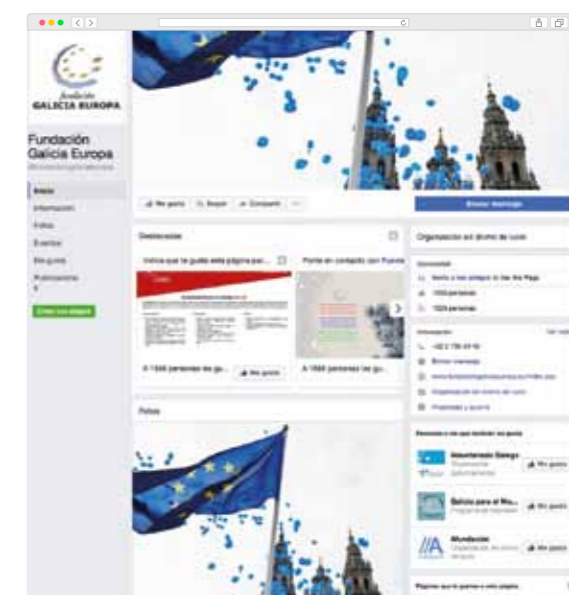
Durante este ano rexistráronse preto de 27.000 visitas ao portal, o que fai unha media de 74 visitas por día, de tal modo que se mantén a afluencia de visitas do ano anterior. Das máis de 100.000 pestanas consultadas do sitio web, un 20% corresponde á páxina de inicio, un 5% ao apartado de bolsas e axudas e un 5% á páxina de convocatorias. O resto repártese en pequenas porcentaxes entre Sala de Prensa, Quen somos e a Guía de Prácticas e Saldas Laborais, entre outros. Un 80% das visitas proceden de España, principalmente de Santiago (25%), Coruña (18%) e Vigo (17%). Os accesos desde Pontevedra, Lugo e Ourense son moito menores, non chegando ao 4% en ningún dos tres casos. Por tanto, o público da web procede maioritariamente das tres principais cidades galegas.

O acceso a través das redes sociais e desde os dispositivos móbiles vai en aumento, o que mostra a importancia destas canles para atraer visitas á web. O seguimento en redes sociais aumentou nun 19%, principalmente grazas á presenza na rede de contactos profesionais LinkedIn. A FGE conta con 1.409 seguidores en Twitter, 1.526 en Facebook e 634 en LinkedIn.

En total, a FGE publicou 76 noticias sobre a actividade da FGE, xa sexa en Bruxelas en relación co apoio á participación galega nos asuntos comunitarios, xa sexa en Santiago, referidas aos actos de información e sensibilización nos que participa. Tamén publicou 180 noticias referidas á actualidade da UE desde unha perspectiva galega, 164 fichas-resumen de convocatorias de programas de financiamento comunitario e 40 anuncios de procuras de socios para presentar candidaturas conxuntas

de proxectos. Con toda esta información, enviou quincenalmente un boletín de alertas aos seus 2.700 subscritores, cifra que aumentou nun 3% respecto ao ano pasado.

Por último, a FGE continuou colaborando na publicación mensual ECO-Revista do Eixo Atlántico co obxectivo de explicar a actualidade comunitaria en Galicia. Este ano, a FGE publicou 12 artigos cos seguintes títulos: "Cara a unha Europa amiga dos seus maiores", "O futuro da política de aviación da Comisión Europea", "A economía circular", "A Unión Europea 30 anos despois", "O Plan de Inversións para Europa na práctica", "Unha nova etapa en relacións UE-Irán", "Compra Pública Innovadora: o motor da innovación en Europa?", "Smart city, a cidade do futuro", "A Política de Cohesión fronte ao reto demográfico", "BREXIT: como saír indemne", "2017, ano clave para o futuro da Política de Cohesión europea" e "Adeus á Posición Común: novo marco de relacións con Cuba".

FORMACIÓN E SENSIBILIZACIÓN

A FGE estreou en 2016 a versión dixital da súa “Guía de prácticas e saídas profesionais na Unión Europea e en organismos internacionais”.

Bolsas para a realización de prácticas en asuntos europeos

Tras o proceso de selección iniciado en novembro de 2015, seis novos bolseiros incorporáronse ás oficinas da Fundación Galicia Europa en xaneiro: dous en Santiago de Compostela e catro en Bruxelas. Estas bolsas, de 11 meses de duración, teñen por obxectivo a formación de titulados superiores no seguimento das políticas comunitarias, a comunicación dos asuntos europeos e o secretariado de dirección. Máis de cen candidatos presentáronse á convocatoria 2016 das bolsas FGE cuxo proceso de selección consistiu en tres fases: unha proba escrita, unha valoración de méritos e unha entrevista.

A estes seis bolseiros propios, hai que engadir a bolseira de GAIN e os catro estudantes en prácticas da USC que a FGE acolle na oficina de Santiago ao longo de todo o ano.

Xornadas informativas e seminarios en Galicia

A FGE participa en diferentes eventos para informar sobre as oportunidades laborais e de formación que ofrecen as institucións europeas, onde tamén dá a coñecer as propias bolsas de formación da FGE e a súa “Guía de prácticas e saídas profesionais na Unión Europea e en organismos internacionais”. Tras cinco edicións sucesivas en papel, esta guía estreou en 2016 a súa versión dixital, onde é actualizada permanentemente. Así, as máis de 130 oportunidades de traballo, formación e prácticas poden consultarse en guias.fundacion-galiciaeuropa.eu.

En total foron oito os foros nos que participou a FGE para informar das oportunidades laborais e de formación na UE:

1. Xornada organizada en marzo pola Facultade de Dereito da USC co obxectivo de informar os seus futuros graduados sobre as posibles saídas laborais relacionadas cos seus estudos.
2. Taller de estratexias e ferramentas para a procura de oportunidades formativas e profesionais na Unión Europea, organizado en maio polo centro asociado á UNED en Pontevedra.
3. "Móvete por Europa", actividade organizada en maio pola Vicerrectoría de Servizos Universitarios do Campus de Lugo con motivo do Día de Europa.
4. Instalación dun stand da FGE na biblioteca universitaria Concepción Arenal de Santiago en maio para informar sobre as oportunidades laborais e formativas na UE ao que se achegaron máis de 70 mozos.
5. Xornada informativa para alumnos de Máster de Estudos Europeos da Universidade da Coruña a finais de xuño.
6. Mostra xuvenil EMAX - feira de oportunidades para mozos galegos e do Norte de Portugal celebrada en Braga (Portugal) en novembro.

7. "Orienta Iuris. Primeira feira de emprego xurídico de Galicia e norte de Portugal" organizada pola Facultade de Dereito do Campus de Ourense en novembro.

8. "Xornada Móvete! programas de prácticas internacionais, recursos e oportunidades de traballo e mobilidade para a mocidade", organizada pola Facultade de Relacións Laborais da USC

Por último, a FGE colaborou e participou na xornada "O impacto nas administracións locais dos 30 anos de pertenza española á UE", organizada pola Escola Galega de Administración Pública (EGAP) no mes de febreiro. O evento fixo balance destes anos de pertenza á Unión desde o punto de vista das administracións locais, para o que contou con representantes de varios concellos que compartiron as súas experiencias na captación de fondos europeos e na aplicación de políticas públicas innovadoras. Medio centenar de empregados públicos, xuristas e profesionais interesados asistiron a esta xornada.

Visitas de grupo en Bruxelas

A oficina da Fundación Galicia Europa en Bruxelas acolleu durante este ano cinco visitas de grupo. A primeira, en xaneiro, estivo formada por unha vintena de alcaldes galegos que visitaron a capital comunitaria para coñecer as institucións da UE e o funcionamento da representación institucional da Xunta que realiza a FGE, así como as oportunidades de financiamento que poden aproveitar as administracións locais a nivel comunitario.

A segunda visita foi a da **Asociación Intersectorial e Interterritorial de Autónomos e Pequenas Empresas de Galicia** (APE Galicia), que reúne a asociacións de pequenos empresarios de toda Galicia. En marzo foron recibidos na FGE dentro dunha visita máis ampla ás institucións comunitarias.

A terceira correspóndese coa participación de 10 **técnicos de municipios coruñeses** na Semana Europea das Rexións e das Cidades (EWRC). A FGE colaborou cun dos membros do seu padroado, a Deputación da Coruña, para que 10 técnicos locais desta provincia desprazásense a Bruxelas para asistir aos seminarios e debates organizados nesta semana. Camariñas, Abegondo ou Cabanas foron tres dos concellos que puideron participar nesta iniciativa denominada "Europa na provincia da Coruña", cuxo obxectivo é aproveitar a oportunidade que supón a EWRC para intercambiar

boas prácticas e establecer contactos con outros municipios europeos para poder participar en proxectos europeos.

A mediados de novembro, a **Federación de Áridos (FDA)**, reuniu a 20 representantes empresariais do sector en España con algúns responsables das oficinas autonómicas en Bruxelas, entre os que se atopaba Jesús Gamallo como director da Fundación Galicia Europa e membro do CdR. Galicia contou cunha ampla participación no acto ao participar representantes de tres empresas galegas, sendo un deles presidente da FDA e da asociación do sector en Galicia, ARIGAL. O sector dos áridos, que en Galicia conta con 67 explotacións e dá emprego directo a 800 traballadores, puido así coñecer o rol das CCAA en Bruxelas, completando deste xeito unha visita máis ampla que incluíu reunións coa Comisión, o Parlamento e o sector a nivel europeo.

Por último, e tal como xa se avanzou no punto A, a FGE recibiu en decembro a un grupo de representantes do **sector pesqueiro**. Ademais de axudalos co deseño da súa axenda, organizou unha mesa redonda sobre a defensa dos intereses pesqueiros no proceso europeo de toma de decisións para ofrecer unha completa visión dos distintos actores que traballan en Bruxelas no ámbito pesqueiro (*ver páxina 22).

Índice de siglas

AECT	Agrupación Europea de Cooperación Territorial	ERRIN	Rede Europea de Rexións de Investigación en Innovación
APE	Asociación Intersectorial e Interterritorial de Autónomos e Pequenas Empresas de Galicia	EWRC	Semana Europea das Rexións e das Cidades
ERC	European Research Council (Consello Europeo de Investigación)	FEAP	Federación Europea de produtores de Acuicultura
FGE	Fundación Galicia Europa	FDA	Federación de Áridos
CCAA	Comunidades Autónomas	FEDER	Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional
CdR	Comité Europeo das Rexións	FEUGA	Fundación Empresa - Universidade Galega
CEMA	Asociación Europea de Fabricantes de Maquinaria Agrícola	GAIN	Axencia Galega de Innovación
CIVEX	Comisión de Cidadanía, Gobernanza e Asuntos Institucionais e Exteriores do CdR	I+D+i	Investigación, Desenvolvemento e Innovación
COPA-COGECA	Asociación Europea de Produtores e Cooperativas Agrarias	IGAPE	Instituto Galego de Promoción Económica
CORE	Colaboración das Oficinas Rexionais Españolas en Bruxelas	ITMATI	Instituto Tecnolóxico de Matemática Industrial
CRPM	Conferencia de Rexións Marítimas Periféricas de Europa.	JRC-IPTS	Instituto de Estudos Tecnolóxicos Prospectivos
DG	Dirección Xeral	NAT	Comisión de Recursos Naturais do Comité das Rexións
DG GROW	Dirección Xeral de Mercado Interior, Industria, Emprendemento e Pemes da Comisión Europea	PE	Parlamento Europeo
DG MARE	Dirección Xeral de Asuntos Marítimos e Pesca da Comisión Europea	REPER	Representación Permanente de España ante a UE
DG REUE	Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE da Xunta de Galicia	RIS3	Estratexia de Especialización Intelixente
DCRN	Demographic Change Regions Network (Rede de rexións afectadas polo cambio demográfico)	TIC	Tecnoloxías da Información e a Comunicación
EGAP	Escola Galega de Administración Pública	TTSP	Plataforma de Especialización Intelixente Temática (TSSP)
EIE	Fondos Estruturais e de Investimento Europeos	UE	Unión Europea
EAPN Galicia	European Anti-poverty Network Galicia	UDC	Universidade da Coruña
		UNED	Universidade Nacional de Educación a Distancia
		USC	Universidade de Santiago de Compostela

galicia

XUNTA
DE GALICIA